

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/270/2020
Identifikačné číslo spisu: 3817207785
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3817207785.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holiča, v spore žalobkyne U. Q. P., J..P., so sídlom v Ž., W. XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému T. U., bytom v W., C. XXX/X, o zaplatenie 1 700,38 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11 Csp 61/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. februára 2020 sp. zn. 5 Co 161/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 12. februára 2020 sp. zn. 5 Co 161/2019 a rozsudok Okresného súdu Prievidza z 30. júla 2019 č. k. 11 Csp 61/2017 - 183 vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Prievidza na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 30. júla 2019 č. k. 11 Csp 61/2017 - 183 vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1 700,38 €, úrok 82,25 €, úroky z omeškania 1,08 €, úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených istiny 1 700,38 € od 01. apríla 2017 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 82,25 € od 01. apríla 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vo výroku III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 1 ods. 1 a ods. 2, § 2, § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 129/2020 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Daná zmluva bola uzatvorená platne, keďže obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti upravené v § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaný však porušil zmluvu tým, že prestal splácať splátky, a preto ho žalobkyňa vyzvala na zaplatenie dlžných splátok. Keďže žalovaný dlžnú sumu neuhradil, žalobkyňa vyhlásila predčasnú splatnosť úveru. Súd dospel k záveru, že ku dňu predčasného zosplatnenia istina predstavovala sumu 1 700,38 €, preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni danú sumu. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni dohodnutý úrok vo výške 17,90 % ročne do

zosplatnenia v sume 82,28 €, úroky z omeškania vo výške 1,08 € za každú omeškanú splátku, úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených istín 1 700,38 € od 01. apríla 2017 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 82,25 € od 01. apríla 2017 do zaplatenia, keďže úver bol predčasne zosplatnený k 31. marcu 2017. Súd zamietol žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 17,90 % ročne z nezaplatených istín 1 700,38 € od 01. apríla 2017 do zaplatenia, pretože dospel k záveru, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Proti uvedenému rozhodnutiu vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol v časti uplatneného nároku na zmluvné úroky po zosplatnení úveru, podala žalobkyňa odvolanie.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 12. februára 2020 sp. zn. 5 Co 161/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v zamietajúcom výroku II. potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vyvodil správny právny záver. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, preto si osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu na ne poukázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), a to vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí uplatneného nároku zmluvných úrokov po zosplatnení úveru. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď súd v danej veci aplikoval nesprávny právny predpis, resp. právne predpisy nesprávne interpretoval. Podľa názoru dovolateľky nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázala na ustanovenie § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil a zároveň, aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II. (o zamietnutí uplatnených úrokov po zosplatnení úveru) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, a preto je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v zamietajúcom výroku žalobou uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP).

6. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Z dovolania je zrejmé, že žalobkyňa za doposiaľ dovolacím súdom neriešenú právnu otázku považuje otázkou existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru,

pričom zastáva právny názor, že nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

8. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 115/2019, 5 Cdo 42/2020, 5 Cdo 73/2020, 7 Cdo 307/2019, 7 Cdo 118/2019, 8 Cdo 221/2019, 8 Cdo 237/2019, 8 Cdo 135/2020, 9 Cdo 6/2020, 9 Cdo 24/2020, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.